(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Ek was sedert 1 JULIE 1985 die Bevelvoerder van Seksie C1. Direk voor my was Kolonel Jack Cronje die bevelvoerder gewees. Die aangeleentheid waaroor ek hier wil uitwei het die onderwerp gevorm van aanklagte 13 in my Strafverhoor in die Hooggeregshof van Suid Afrika (Transvaalse Provinsiale Afdeling).

Volgens die datum op die Klagstaat het die voorval plaasgevind op 4 JULIE 1991. Op die betrokke dag het ek om ongeveer 19h00 by my woonplek te Nonguia Park, Lynnwood opgedaag. Op die eetkamertafel het ek 'n geskrewe boodskap gekry met die strekking dat ek vir Flip de Beer dringend moet skakel. 'n Telefoonnommer was ook verstrek. Ek het geweet wie Flip de Beer was en dat hy die Bevelvoerder was van die Veiligheidstak te Komatipoort.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek het voortgegaan om die nommer wat op die nota was te skakel en Flip de Beer het die telefoonoproep beantwoord. Hy het aan my gemeld dat hulle "'n glips gehad het" en dat 'n persoon tydens ondervraging om die lewe gebring is. Ek het aanvaar dat hy betrokke was by die dood van die persoon en het Flip de Beer ook gemeld dat die persoon 'n wapensmokkelaar was. Die hulp wat hy verlang het was dat C10 van die lyk van die persoon ontslae moes raak. Ek het hom gevra waarom raak hulle nie op hulle eie van die lyk ontslae nie,

waarna Flip de Beer gesê het dat dit te gevaarlik sou wees om van die lyk in hulle eie gebied ontslae te raak. Ek het hom meegedeel dat ek die aangeleentheid met my Bevelvoerder, Generaal Krappies Engelbrecht sou uitklaar ten einde toestemming te kry vir die hulpverlening. Ek het telefoniese met Chappies Klopper in verbinding getree wat op daardie stadium by sy vriendin se woonplek was. Ek het hom versoek om na my woonplek te kom en voordat Klopper by my woonplek opgedaag het het ek na die huis van Generaal Engelbrecht gegaan.

Met my aankom by Generaal Engelbrecht se huis het ek hom tuis aangetref en in sy sitkamer het ek die situasie aan hom verduidelik. Hy was alleen teenwoordig gewees en Generaal Engelbrecht het my toe meegedeel dat Flip weer die lyk van die persoon na die hospitaal moet neem en die reg moet toelaat om sy gang te gaan. Ek het aan Generaal Engelbrecht gemeld dat die lyk van die persoon ooglopende beserings aan ondermeer die kop het. Volgens Flip de Beer was die kop van die lyk opgeswel en as gevolg van die besering sou daar met 'n lykskouing bepaal kon word wat die dood van die persoon veroorsaak het. Generaal Engelbrecht hy my afgeraai om enigsins betrokke te raak by hierdie aangeleentheid en het ek toe nietemin besluit om Flip de Beer behulpsaam te wees met die verberging van die lyk, eendersyds, omdat ek 'n vriendskapsverband met hom gehad het en andersyds, omdat ek besef het dat dit verreikend gevolge vir

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

die Suid Afrikaanse Polisie sou inhou.

Ek het vanaf Generaal Engelbrecht se huis teruggekeer na my woonstel, en met my aankoms daar het ek vir Klopper aangetref. Ek het hom gevra om vir Konstabel Swart ook na my huis te ontbied en ekself het vir Charlie Chaite en Snor Vermeulen na my huis ontbied. Nadat ons al 5 bymekaar was het ek hulle meegedeel dat De Beer hulle "'n glips" gehad het en dat daar 'n persoon dood is en dat ek besluit het om hom behulpsaam te wees met die "wegmaak" van die lyk.

Ek het daarna , nadat ek my lede ingelig het omtrent die aangeleentheid, weer met Flip de Beer telefonies geskakel en het ek met hom afgespreek om met my lede op 'n sekere tyd by die Ultra City naby Middelburg, op die N4 vanaf oos na wes, te ontmoet. Ek het Vermeulen en die ander opdrag gegee om die lyk van die persoon by Flip de Beer in ontvangs te neem en daarvan ontslae te raak, die metode wat gebruik sou word het ek aan hulle eie inisiatief oorgelaat. Ek was egter op daardie stadium bewus gewees van 'n metode waar daar van springstof gebruik gemaak word om lyke te vernietig, en ek het aanvaar dat hulle van hierdie metode gebruik sou maak.

Die volgende dag na die vernietiging van die lyk, het Snor Vermeulen my persoonlik by my huis kom inlig dat die lyk te Verdracht, wat 'n

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Polisie plaas is, vernietig is.

Ek het kort na die voorval in die media gesien dat daar 'n ondersoek was aangaande die verdwyning van 'n persoon en dat daar 'n groot skaalse soektog was na die verdwene persoon.

Ek het toe op my beurt dit nodig geag om vir Kolonel Herman du Plessis in te lig aangaande die voorval en het ek ook voorgestel dat daar op hoë vlak ingemeng moet word met die ondersoek, omdat daar 'n wesentlike moontlikheid bestaan het dat die beeld van die Suid Afrikaanse Polisie geskaad sou word en dat dit ernstige gevolge vir die Suid Afrikaanse Polisie sou inhou.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **N A M E & A D D R E S S E V A N S L A G O F F E R S S E NAASBESTAANDES :**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 61 :

VERGIFTIGING VAN FRANK CHIKANE :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek was tydens die laat tagtiger jare wel deeglik bewus van wie Rank Chikane was en dat hy gedurende die apartheids era verbonde was aan die U D F en was hy in veiligheidskringe beskou as 'n hoë profiel aktivis.

Gedurende die laat tagtiger jare het ek in die media verneem dat Eerwaarde Frank Chikane in Amerika siek geword het en dat hy daar in 'n hospitaal opgeneem was en dat sy lewe aan 'n draadjie gehang het. Ek kan onthou dat daar in een van die koerantberigte bespiegel was dat hy vergiftig kon gewees het en is daar ook gemeld dat die een of ander ondersoek owerheid in Amerika beslag gelê het op sy klerasie en dat dit ondersoek gaan word vir die aanwesigheid van gifstowwe.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek het op daardie stadium geen kennis gedra oor wie verantwoordelik kon wees vir die beweerde vergiftiging nie, maar het ek een aand kort nadat die media berigte verskyn het, aangedoen by die offisiersklub te die S A P Hoofkantoor in Pretoria. Terwyl ek daar gesit het, het ene Majoor Gert Otto, vergesel van 'n persoon met dieselfde rang, by my kom sit. Ek was bewus daarvan dat Majoor Gert Otto verbonde was aan die Veiligheidstak en werksaam was by een van die veiligheids lessenare te die Veiligheids Hoofkantoor.

Tydens die gesprek wat ons gevoer het het die vergiftiging van Eerwaarde Frank Chikane ter sprake gekom. Ek kan nie onthou wat daartoe aanleiding gegee het nie, maar ek kan onthou dat dit nie ek was wat dit opgehaal het nie.

Majoor Gert Otto het aan my genoem dat indien Frank Chikane in enige ander land as Amerika siek geword het, hy beslis sou gesterf het. Tydens die daaropvolgende verloop van die gesprek het Otto gesê dat hulle toegang gehad het tot Chikane se bagasie op die lughawe en dat dit 'n gesamentlike operasie tussen hulle en die S A Weermag was. Ek het van Otto verstaan dat hy na homself en die persoon wat saam met ons teenwoordig was verwys het. Ons het daarna nie verder oor die aangeleentheid gepraat nie.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE NAASBESTAANDES :**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND &**

INLEIDING.

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 62 :

OSHOEK BLOKKADE :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

Gedurende die laat tagtiger jare is ek eur 'n lid van D Seksie van die Polisie genader en is dit my herinnering dat die persoon engels sprekend was. Hy het klaarblyklik 'n probleem gehad met 'n groep van 16 - 18 gewapende ANC lede wat van uit Maputo deur Swaziland na die Republiek van Suid Afrika sou infiltreer.

Eers het ons sowat 10km vanaf Oshoek 'n pad blokkade vir hierdie insurgente opgestel, maar hulle het nooit opgedaag nie. Die bron het te kenne gegee dat die insurgente klaarblyklik nog nie gereed was nie. Ek kan net vermeld dat die bron D Seksie se bron was.

Om seker te maak dat die infiltreerders wel om die lewe gebring sou word indien hulle die volgende keer probeer om die land in te kom, is daar 'n radiobeheerde ploftoestel in 'n Volkswagen Kombi ingebou. Dit sou in oorleg met die bron, wat ook die bestuurder van die Kombi was, gedetoneer word.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ons het weereens stelling gaan inneem by Nomahse Grenspos, maar nie die bron of die voertuig het opgedaag nie.

Die bron en die detoneerder was voorberei en ingebou deur die Polisie se tegniese afdeling, en die radiosein toestel was geinstalleer en vervaardig deur Kolonel P McKeller, ook van die Suid Afrikaanse Polisie se tegniese afdeling.

9.b BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :

N V T

9.c

(i) NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :

(ii) BEROEPE VAN SLAGOFFERS :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(iii) NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>

iv) ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:

10.a & b POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE

DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING,

LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

12. INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?

N V T

13.b INDIEN WEL, MELD :

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

INSIDENT 63 :

JIMMY MBANE / BOTHA - VROU MET WATERPYP DOODGESLAAN :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Die voorval waarna ek hier onder verwys het na die beste van my herinnering in April/Mei 1987 plaasgevind. Ek en my eenheid het onder die volgende omstandighede by die voorval betrokke geraak :

'n Seksie van C10 was ten tye van hierdie gebeure na Durban gestuur met die oog op die opsporing van ANC terroriste. Die groep het bestaan uit blanke lede, permanente swart lede en Askari's. Die blanke lid in bevel van hierdie groep was Sersant Joe Coetzer. Jimmy Mbane was 'n lid van die Askari's. Die res van die groep kan ek nie onthou nie. Die normale prosedure vir so 'n groep was om met hulle aankoms by hulle operasionele gebied, by die Veiligheidshoof van daardie gebied aan te meld vir dissiplinêre doeleindes, en om deur die gebiedshoof aangewend te word vir diens, indien nodig. Uit die aard van my werksaamhede het ek gepoog om elk van hierdie Seksies was uitgeplaas was, ten minste eenkeer per maand te besoek, waar hulle geopereer het.

Tydens my besoek aan Joe Coetzer en sy groep het daar 'n gesprek tussen myself, Joe Coetzer en Jimmy Mbane plaasgevind. Ek en Coetzer het buite die kantore van die C R Swart Plein in Durban in die parkeerarea gestaan en gesels. Jimmy Mbane het toe saam met ander lede van die Durbanse Veiligheidstak in dié se kombi ook by die

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

parkeerarea opgedaag. Ek het gevra waarom Jimmy in die kombi van die Veiligheidstak was en Joe het geantwoord dat Jimmy gebruik word deur die terroriste opsporingseenheid van Durban. Joe Coetzer het my toe ook meegedeel dat Hentie Botha inbevel was van hierdie operasie en dat hierdie operasie gemik was op die infiltreering van 'n ANC sel. Volgens Joe Coetzer was die leier van hierdie sel 'n vrou gewees en was die sel aktief in die besondere gebied.

Ek het Jimmy genader en hom uitgevra oor sy aandeel in die operasie en Jimmy het my meegedeel dat daar wel 'n aktiewe ANC sel bestaan het. Hy het my meegedeel dat hy 'n aand by 'n huis deurgebring het waar hy onder andere AK47 gewere, handgranate en limpetmyne gesien het. Ek het aangeneem dat die operasie waarmee hulle doenig was bona fide was en het die aangeleentheid daar gelaat.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ongeveer 2 - 3 dae later, teen ongeveer 17h00 het ek en Joe Coetzer weer 'n gesprek aangaande die vroueleier gehad. Coetzer het my meegedeel dat daar al te same 6 persone ontvoer was tydens hierdie operasie en het hy my ook meegedeel dat hulle by 'n huis in die Durban gebied aangehou word, waar hulle vasgebind is. Joe het my voorts meegedeel dat Hentie Botha reeds 'n bejaarde swartman vermoor het en dat hy ook van voorneme was om 'n swartvrou daardie aand te vermoor en dat hy wat Joe Coetzer was, saam moes gaan wanneer die moord sou plaasvind. Ek het vir Joe Coetzer

verbied om saam met Botha hulle te gaan en het hom beveel om die hele aand saam met my te bly. Joe Coetzer het toe ook inderdaad gehoor gegee aan my opdrag.

Gedurende die loop van die volgende dag het ek van Joe Coetzer verneem dat Hentie Botha toe wel die vrou vermoor het deur haar met 'n waterpyp dood te slaan. Ek het vir Joe Coetzer opdrag gegee om hoegenaamd nie verder met die bedrywighede en onwettighede van die Durbantak betrokke te raak nie.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES</u> :**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 64 :

VERSKAFFING VAN WAPENS AAN GENERAALS EN ANDER HOë OFFISIERE :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Ek kan onthou dat ek gedurende 'n lang tydperk die volgende wapens aan Generaals sowel as ander range gegee het en dat hierdie wapens gekom het uit die voorraad wapens wat gestoor was te Vlakplaas :

AK47"s ; AKM47"s; SKS semi-outamatiese gewere; Tokarev pistole; Makarov pistole; groot hoeveelhede ammunisie sowel as 'n kas om 'n slag is aan mense gegee (AK47 rondtes) ; Tokarev en Makarov rondtes is ook aan hulle oorhandig en is dit ook gereeld aangevul.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek kan nie die naam van 'n besondere persoon onthou nie, maar die sentrale wapenregister behoort die inligting opgeteken te hê.

INSIDENT 65 :

KOLONEL BOTHA / MOORD OP PAUL DIKALEDI & CASSUIS MAAKE

:

9.a BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Kolonel Botha , Adjudant Offisier Labuschagne en twee jonger lede was betrokke by die dood skiet van 'n senior MK lede, naamlik Paul Dikaledi en Cassius Maake. Daar is 'n hinderlaag gelei en die voertuig wat die oorledenes in die hinderlaag ingelei het was 'n bron van Adjudant Offisier Labushagne.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE NAASBESTAANDES :**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?**

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?**

JA

11.b **INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 66 :

BOTHA / LABUSCHAGNE : MOORD OP M K VIVA :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Kolonel Botha en Adjudant Offisier Labuschagne was betrokke by die doodskiet van 'n MK Lid met die naam van Viva. Die voorval het plaasgevind terwyl Viva en nog 3 of 4 ander mense onderweg was na 'n partytjie in Swaziland. Botha hulle het langs die voertuig inbeweeg en Botha het met 'n Usi handkarabyn, almal in die voertuig doodgeskiet.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?**

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

JA

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

12. INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE

HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 67 :

NERSTON GRENSPOS - SWARTVROU - SHEILA :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Gedurende die laat tagtiger jare het Kolonel Botha en Adjudant Labuschagne ook 'n swartvrou genaamd Sheila by die Departement van "Public Relations" in Swaziland ontvoer en afgevoer na die Nertston Grenspos aan die RSA kant. Die vrou was geboei gewees en die volgende dag teen ongeveer 10h00 het Kolonel Botha nog steeds nie besluit wat hy met die vrou wil doen nie. Ek was egter oortuig daarvan dat hy haar op die ou einde wou vermoor en sy het ook begin kla van maagpyn of krampe.

Botha het voorgestel dat hy (Botha) 'n witjas aantrek en 'n stetoskoop in die hande kry en hom dan voordoen as 'n dokter. Ek het gedink dat sy moontlik swanger sou wees en daarom die maagkrampe en pyne ondervind het. Ek het ook vir Kolone Botha gesê dat hy mal is en ek het dadelik na die grenspos gegaan waar ek vir Brigadier Schoon gaan bel het. Ek het die situasie aan hom verduidelik en gevra dat hy met die Weermag moes reël vir 'n helikopter om na die vrou om te sien. Die helikopter het inderdaad toe ook 'n rukkie later opgedaag met 'n dokter wat toe pille voorgeskryf het. Die vrou is later aangehou ingevolge Artikel 29 van die ou Veiligheids wetgewing. Botha het egter haar BMW voertuig geneem en is hierdie voertuig toe weer deur Botha gebruik in 'n aanval op ANC lede in Swaziland.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE**

DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING,

LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

12. INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?

N V T

13.b INDIEN WEL, MELD :

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

INSIDENT 68 :

VERSKAFFING VAN MOTOR VOERTUIG AAN TEMBA KHOZA:

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Tydens die funksie wat plaasgevind het op Vlakplaas en waarna ek verwys het op bladsy ????, het Brood van Heerden of Willie Nortje aan my genoem dat Thema Khoza hulle klaarblyklik sukkel met vervoer. Ek het na Generaal Krappies Engelbrecht gegaan en gevra of ons nie 'n Nissan Sentra voertuig (wat 'n geheime fonds voertuig was) op die naam van Thema kon registreer met 'n vals adres in Pretoria nie. Generaal Engelbrecht het ingestem en Themba moes elke maand die kilometerlesing en petrolstrokies aan my kantoor verskaf.

Hierdie voertuig wat deur die S A Polisie aan Themba verskaf is, is inderdaad dieselfde voertuig waarin die wapens wat gevind is wat gebruik was in die Sebokeng slagting. Die voertuig is dan ook later deur Themba Khoza in 'n botsing onherstelbaar beskadig.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :** -

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE NAASBESTAANDES :**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?**

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

N V T

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?**

JA

11.b **INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING**

VERLEEN HET :

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS

(INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

SAHA

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 69 :

LABOWSKI MOORD :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek het, soos wat dit my gewoonte was, soggens vroeg by my kantoor op Vlakplaas aangekom toe ek nog die Bevelvoerder was van Seksie C1. Op die oggend van Anton Labowski se moord, waarvan ek toe nog nie op daardie stadium bewus was nie, het ek met my aankoms 'n nota ontvang dat ek 'n nommer moet skakel en met Sakkie van Zyl moes praat. Die nommer het met die kode 061 begin en ek het onmiddellik besef dat dit 'n Windhoek kode was.

Ek het die nommer geskakel en Sakkie van Zyl het geantwoord. Hy het my gegroet en bloot net gevra of ek al na die nuus geluister het. Hy het toe vir my gesê, nadat ek hom meegedeel het dat ek nog nie na die nuus geluister het nie, dat ek dadelik na die nuus moes luister. Ek het ook vir Sakkie van Zyl gevra waar hy op daardie stadium was en het hy my toe meegedeel dat hy in die Safari Motel te Windhoek was. Ek het hom ook gevra waarmee hulle besig was en het hy net gesê dat hulle besig was met operasies.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek het geweet dat Sakkie van Zyl 'n lid van die B S B was en het ek hom derhalwe nie verder uitgevra nie. Ek het later op die radionuus van die moord op Labowsk gehoor , alhoewel ek hom nie self geken het nie.

Sakkie van Zyl het nie te kenne gegee dat hyself betrokke was nie, maar ek het dit opvallend gevind dat hy op daardie stadium met my

geskakel het, aangesien ek vir 'n geruime tyd nie van hom gehoor het direk voorafgaande die voorval nie.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 70 :

OWAMBOLAND :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

'n Dag na die Kerkstraat-bom in Pretoria, het ek vanaf Owamboland

in Pretoria aangekom vir 'n paar dae se rus. Na my terugkeer uit Ovamboland....................

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL** Finansieel **OF ANDERSINS?**

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

N V T

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?**

JA

11.b **INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

INSIDENT 71 :

GONIWE :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

Ek het gedurende 1985 oorgeneem as die Bevelvoerder van Vlakplaas en gedurende hierdie tydperk het ek een oggend 'n telefoonoproep ontvang van ene Sakkie van Zyl. Ek dink dat sy rang op daardie stadium Kaptein was en ek het hom vanaf ons Koevoet-dae geken en ek het geweet dat hy in Port Elizabeth gestasioneer was. Hy het my op Vlakplaas geskakel en hy wou by my weet of ek 'n kontak het by die ballistiese eenheid van die Suid Afrikaanse Polisie aangesien hy klaarblyklik 'n probleem gehad het.

Van zyl het my meegedeel dat hy 'n probleem het met 'n vuurwapen wat in 'n operasie gebruik was en hy wou hê dat die ballistiese eienskappe van die vuurwapen verander moes word. Ek het hom meegedeel dat ek nie eintlik 'n kontak het nie en het ek voorgestel dat hy die vuurwapen in die see gooi, waarop van Zyl se antwoord was dat daar net ongeveer 120 van hierdie wapens in die land was en dat dit 'n goeie vriend van hom se wapen was.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

Later gedurende die jaar (1985) het ek van Zyl persoonlik ontmoet in Pretoria, of kon dit wees terwyl ek in Port Elizabeth was. Sakkie van Zyl het my toe persoonlik ingelig dat hy in bevel was van die operasie toe Goniwe en die ander ontvoer is. Hy het my meegedeel dat hy en sy mense persoonlik betrokke in die operasie was. Hulle het volgens sy mededeling, vir Goniwe en die ander voor gelê en toe ontvoer. Van Zyl het my meegedeel dat hy Goniwe persoonlik "gevat" het en

in 'n geel voertuig gesit het. Die voertuig het blykbaar aan die Veiligheidspolisie behoort. Toe van Zyl my van hierdie insident vertel het, het hy my ook meegedeel dat hy erg verbaas was toe Goniwe vreeslik baklei en homself verset het. Tydens die stryery het Goniwe dit blykbaar amper reg gekry om van Zyl se vuurwapen by hom af te neem. Met die stryery het daar toe 'n skoot afgegaan en is dit deur die dak van die geel polisievoertuig. Volgens van Zyl, was Eric Winter ook teenwoordig en in van Zyl se woorde : "Dronk soos gewoonlik". Goniwe en die ander is toe na 'n plaas of kleinhoewe geneem waar hulle vermoor is. Van Zyl het my verder meegedeel dat terwyl hulle besig was om dokumentasie te verbrand op die plaas of kleinhoewe, Winter vir Gert Lotz met die dood gedreig het indien hy van die voorval sou praat en my herinnering is nog dat Van Zyl gesê het dat Winter ook nog op daardie stadium dronk was.

Sakkie van Zyl was baie bekommerd oor die vuurwapen en het dit weer herhaal dat dit van sy beste vriend afkomstig was. 'n Dag of twee na die voorval het van Zyl na die Moyat Eilande in die Commors gegaan waar hy gaan duik het. Hy was blykbaar vir 14 dae daar en van Zyl het my toe verder meegedeel dat Generaal Krappies Engelbrecht die ondersoek oorgeneem het en dat hy byvoorbeeld op al die verkeerskaartjies wat na die geel polisievoertuig uitgereik was, beslag gelê het.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL** Finansieel **OF ANDERSINS?**

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

N V T

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET**

GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

JA

11.b **INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

261

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

SAHA ARCHIVE

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

263

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES</u> :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND**

STAAN, BESKOU WORD :

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL** Finansieel **OF ANDERSINS?**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

N V T

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?**

JA

11.b **INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :**

12. **INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :**

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

267

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA**

AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

INSIDENT 72 :

PEBCO 3 :

Ek was gestasioneer op Vlakplaas vanaf 1 JUNIE 1983. Op 'n stadium het daar 'n probleem ontstaan tussen twee lede op Vlakplaas - naamlik Joe Mamasela en ene Gert Beesselaar. Ek kan nie met sekerheid sê op wel wyse die probleem ontstaan het nie. Volgens Joe Mamasela was hulle in 'n operasie in Port Elizabeth betrokke waarin die sogenaamde Pebco 3 vermoor is. Ek was wel bewus van die feit dat lede van Vlakplaas en van die Askari's inderdaad in Port Elizabeth was op die stadium toe die Pebco 3 verdwyn het. Joe Mamasela het met my gepraat en sy probleem verduidelik. Die probleem tussen die twee lede was van so 'n aard dat ek aan hulle gesê het dat een of albei aansoek moet doen vir 'n verplasing. Mamasela het gesê hy sal 'n verplasing neem en ek het hom toe daarmee gehelp.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Volgens Joe Mamasela het die probleem tussen hom en Beesselaar ontstaan na die Pebco 3 operasie. Hy het genoem dat hy, Gert, Roelf Venter en van die ander lede betrokke was en dat een van die oorledenes se goue horlosie deur Gert Beesselaar geneem was. Volgens Joe Mamasela was hy die persoon wat die horlosie moes kry

en dit het aanleiding gegee tot die probleem tussen die twee. Ek het Gert Beesselaar na my kantoor geroep en hom met hierdie feite gekonfronteer. Hy het aan my erken dat hulle betrokke was in die operasie en dat hy die een oorledene se horlosie geneem het. Ek was baie kwaad en het hom gevra waar die horlosie was. Hy het daarna geantwoord dat dit by sy huis was en ek het hom onmiddellik opdrag gegee om die horlosie te gaan haal en dit vir my te bring. Ek was baie kwaad dat Beesselaar so nalatig kon wees aangesien die horlosie natuurlik as 'n bewysstuk kon dien indien dit in Beesselaar se besit gevind sou word.

Beesselaar het die horlosie gaan haal en het dit aan my getoon op Vlakplaas. Dit was 'n goue horlosie indien my geheue my korrek bedien. Ek het Beesselaar opdrag gegee om die horlosie te vernietig en het ek aangeneem dat hy dit gedoen het en ek het hom ook nooit weer daarna daaroor uitgevra nie.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Op 'n later stadium het ek 'n gesprek gehad met Zack Edwards van Port Elizabeth se Veiligheidstak, alhoewel ek nie die datum van die gesprek onthou nie, is ek redelik seker dat die gesprek in Port Elizabeth plaasgevind het. Hy het my meegedeel dat die Pebco 3 op 'n kleinhoewe vermoor was en dat hulle lyke uitgebrand is. Hy het verder gemeld dat ene Ross van Militêre Intelligensie ook betrokke was.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(iii) **NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>**

iv) **ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:**

10.a & b **POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :**

**** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.**

**** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10.c **IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL** Finansieel **OF ANDERSINS?**

NEE

10.d **INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:**

N V T

11.a **IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET**

GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

12. INDIEN VERVOLGING GEVOLG HET, MELD :

(a) IN WELKE HOF :

N V T

(b) SAAKNOMMER/S :

N V T

(c) OP WELKE AANKLAGTE :

N V T

(d) DATUM VAN DIE VOLGENDE VERSKYNING IN DIE HOF (INDIEN ENIGE) :

N V T

(e) MISDRYF TEN OPSIGTE WAARVAN SKULDIG BEVIND IS (INDIEN ENIGE) :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

(f) DATUM VAN VONNIS (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(g) VONNIS OPGELê (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

(h) GEVANGENISNOMMER (INDIEN VAN TOEPASSING) :

N V T

13.a **IS SIVIEL VERRIGTINGE HANGENDE OF WORD DIT BEOOG NA AANLEIDING VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE TEN OPSIGTE WAARVAN AMNESTIE VERLANG WORD ?**

N V T

13.b **INDIEN WEL, MELD :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

(i) DIE IDENTITEIT EN ADDRESSE VAN PARTYE EN HUL REGSADVISEURS INDIEN ENIGE :

N V T

(ii) DIE SAAKNOMMER EN DIE HOF WAARIN DIE VERRIGTINGE HANGEND IS:

N V T

INSIDENT 73 :

WAPEN VERSKAFFING AAN KOEKEMOER :

9.a **BESONDERHEDE VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN :**

(i) DAAD/DADE, VERSUIM/E OF MISDRYF/MISDRYWE :

SAMESWERING, MOORD, SAAKBESKADIGING, BEGUNSTIGING, REGSVERYDELING, OORTREDING IN GEVOLGE DIE WET OP WAPENS EN AMMUNISIE

ALLE ANDER MINDERE MISDRYWE WAT MAG BLYK UIT DIE FEITE.

(ii) DATUM :

(iii) PLEK :

(iv) AARD EN BESONDERHEDE :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Op 'n stadium het Kaptein Koekemoer wat voorheen verbonde was aan die Moord en Roof afdeling van die Suid Afrikaanse Polisie en gestasioneer was aan die Oos Rand vir Adjudant Offisier Willie Nortje genader en hom versoek om hom van wapens te voorsien. Adjudant Nortje het op sy beurt die aangeleentheid met my kom bespreek en het hy my meegedeel dat die versoek onder meer ingesluit het dat limpetmyne verskaf moes word. Ek het daarna 2 of 3 AK47 gewere, 2 of 3 limpette en 2 EZ6 Russies demolisie ladings met ontstekers en ek dink 'n aantal handgranate aan Koekemoer oorhandig.

9.b **BESERINGS, DOOD OF SKADE GELY AS GEVOLG VAN DIE DAAD/DADE, VERSUIME OF MISDRYF/MISDRYWE :**

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

N V T

9.c

(i) **NAAM/NAME VAN DE SLAGOFFERS :**

(ii) **BEROEPE VAN SLAGOFFERS :**

N V T

(iii) NAME & ADDRESSE VAN SLAGOFFERS SE <u>NAASBESTAANDES :</u>

iv) ENIGE ANDER INLIGTING WAT MET DIE IDENTIFISERING EN OPSPORING VAN DIE SLAGOFFER BEHULPSAAM KAN WEES:

10.a & b POLITIEKE OOGMERK EN MY MOTIVERING WAAROM SODANIGE DADE, VERSUIME OF MISDRYWE AS DADE, VERSUIME OF MISDRYWE WAT MET 'N POLITIEKE OOGMERK IN VERBAND STAAN, BESKOU WORD :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

** SIEN VOLLEDIGE UITEENSETTING VAN POLITIEKE OOGMERKE WAT BEREIK WOU WORD EN DIE VOLLEDIGE MOTIVERING WAAROM DIE DADE 'N POLITIEKE VERBAND GEHAD HET.

** SIEN OOK DIE PARAGRAAF OOR ALGEMENE AGTERGROND & INLEIDING.

10.c IS U OP ENIGE WYSE BEVOORDEEL Finansieel OF ANDERSINS?

NEE

10.d INDIEN WEL, VERDUIDELIK DIE AARD EN OMVANG DAARVAN:

N V T

11.a IS DIE DAAD/DADE, VERSUIM/E, MISDRYF/MISDRYWE VERRIG IN DIE UITVOERING VAN 'N BEVEL OF TEN BEHOEWE VAN, OF MET GOEDKEURING VAN DIE BETROKKE ORGANISASIE, INSTELLING, LIGGAAM, BEVRYDINGSBEWEGING, STAATSDEPARTEMENT OF VEILIGHEIDSMAG ?

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

JA

11.b INDIEN WEL, MELD BESONDERHEDE MET BETREKKING TOT SODANIGE BEVEL OF GOEDKEURING EN DIE DATUM DAARVAN EN INDIEN BEKEND, DIE NAAM/NAME EN ADRES/SE VAN DIE PERSOON/PERSONE WAT SODANIGE BEVEL/E OF GOEDKEURING VERLEEN HET :

AANHANGSEL

VORM 1

AANSOEK OM AMNESTIE INGEVOLGE ARTIKEL 18 VAN DIE WET OP DIE BEVORDERING VAN NASIONALE EENHEID EN VERSOENING , 1995 (WET NO. 34 VAN 1995)

5637/97

---

1. Van : Van Zyl

2. Volle voorname : Johan Martin

3. Adres : P/a Adv C. McAdam, Getuiebeskermingsprogram

4. Identiteitsnommer/Paspoortnommer : 5002075016080

5. Geboortedatum: 7 Februarie 1950

6. Geboorteplek : Otjiwarongo, Namibie

7. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/lid/ondersteuner is/was van enige politieke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging, meld naam daarvan :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Nasionale Party

(b) Meld hoedanigheid waarin u in die betrokke organisasie/instelling/ liggaam of bevrydingsbeweging gedien het, indien van toepassing en lidmaatskapnommer, indien enige :

Slegs ondersteuner

8. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/werknemer is/was in diens van die Staat of enige voormalige staat of indien u 'n lid is/was van die veiligheidsmagte van die Staat of enige voormalige staat, meld die departement/afdeling/divisie :

S.A. POLISIE VEILIGHEIDSTAK
S.A. WEERMAG SPESIALE MAGTE

(b) Meld hoedanigheid en tydperk waarin u in diens van die Staat of voormalige staat was of in die veiligheidsmagte gedien het, indien van toepassing en magsnommer, indien enige :

1968 : Magsnommer 66317108 : Dienspligtige : Leergimnasium
1969 : Magsnommer 54276P : Student : Kirkwood en Polisiekollege

1970 : Konstabel : Spesiale Wageenheid
1971 : Konstabel : Graaff Reinet
Wapensmidkursus
Teen-insurgensiekursus
Grensdiens
1972 : Sersant : Oprukeenheid, Umtata
Grensdiens
1973 : Veiligheidstak Umtata
Grensdiens
1974 : Adjudant Offisier
Grensdiens
1975 : Grensdiens en verdere teen-insurgensie kursusse
1976 : Adj Off : Pietermaritzburg Veiligheidstak
1978 : Offisierskursus
1979 : Luitenant, Takbevelvoerder, Ladysmith
1980 : Oshakati : Operasie Koevoet , Gevegspanleier
1981 : Kaptein
1984 : Veiligheidstak Port Elizabeth
1986 : Bedank uit Polisie, sluit aan by S.A.W. Spesiale Magte
1991 : Bedank uit S.A.W. toe eenheid ontbind.

<u>Kort persoonlike oorsig :</u>

SAHA

Ek is op 7 Februarie 1950 op Otjiwarongo in die destydse Suidwes-Afrika gebore.My pa was 'n bankamptenaar en het daarin geglo om 'n neutrale politieke beeld uit te dra. Hoewel ek geweet het dat my ouers die gewese Verenigde Party ondersteun het, was hulle nooit aktief in enige politiek betrokke nie en het ons selde politieke gesprekke in die huis gehoor. Ek was egter 'n ywerige leser van koerante en boeke met 'n politieke strekking en het 'n studie van die Wereldoorloe en die konflik in Korea en later Vietnam, gemaak. My ouers het dus nie 'n groot rol gespeel in die vorming van my eie politieke oortuigings nie.

Deur middel van boeke en koerante het ek my eie menings begin vorm en dit was veral na afloop van die Rivonia verhoor en met verwysing na sabotasie-aanslae en die berugte Johannesburgse stasiebom in die vroee sestigs dat ek 'n afkeur in Kommunisme en terrorisme gekry het en geglo het dat dit ten alle koste beveg moes word. Ek het geglo dat Afrika-leiers deur die Kommuniste om die bos gelei word en dat dit tot my land se ondergang sou lei indien 'n Kommunisties-gesinde meerderheidsregering hier aan die bewind sou kom. Ek het met verloop van tyd 'n sterk weersin in terrorisme opgebou en het gevolglik my Nasionale Diensplig met ywer aangepak.

Gedurende my dienspligjaar is my ma na 'n jarelange siekbed oorlede op 'n jong ouderdom en het ek, om nie 'n finansiele las op my pa se skouers te wees nie, by die Polisie aangesluit. Vele lesings en toesprake deur politici tydens parades en in koerantonderhoude het my motivering ten opsigte van die bevegting van Kommunisme en terrorisme versterk. Ek het 'n studie van die bestryding van terrorisme in lande soos Malaya, Kenia, Angola, Mosambiek en die destydse

Rhodesie gemaak en vrywilliglik soveel as moontlik grensdiens gedoen omdat ek dit as my plig geag het. Lesings tydens kursusse het die gevare van Kommunistiese oorheersing beklemtoon en my verder gemotiveer om die staatkundige bestel ten alle koste te beskerm an wet en orde te help handhaaf. Die ernstigste insident waarmee ek gemoeid was tydens my grensdiens was 'n operasie naby Victoria Valle waar ek een van die lede was wat eerste op die toneel afgekom het waar vier van my kollegas elk met 'n skoot deur die kop deur guerillas doodgeskiet is nadat hulle deur die guerillas aangehou is (8 Maart 1974). Ek het die opvolgoperasie gelei, maar die guerillas het reeds oor die Zambesi rivier na Zambia ontsnap met 'n vyfde kollega as gevangene, van wie daar nooit weer gehoor is nie.

Gedurende die jare wat ek op permanente diens op Operasie Koevoet was, was ek noodwendig in 'n groot aantal skietgevegte met SWAPO guerillas betrokke, waartydens honderde guerillas gedood is en ek ook etlike van my vriende en kollegas in gevegte verloor het. By vier geleenthede het ek anti-tenkmynontploffings op my voertuig oorleef en enkele ander noue ontkomings gehad. Ek het egter deurentheid gevoel dat ek my lewe vir 'n regverdige saak op die spel plaas en het my ondergeskiktes na die beste van my vermoe gelei. Die oorwegende meerderheid van my span was swart en van Angola afkomstig waar hulle eerstehandse kennis opgedoen het van die lewe onder 'n Marxistiese regering en hul gemotiveerde optrede was vir my bevestiging van my filosofie en politieke oortuiging.

My verplasing na Port Elizabeth het ek hoofsaaklik uitgevoer om vir my familie 'n meer normale lewe te verskaf as wat die operasionele gebied hulle gebied het. Ek het vroeg in 1985 (Februarie tot April) na Owamboland teruggekeer om te help om 'n besonder hewige reenseisoen-infiltrasie deur SWAPO te help stuit.

Ek het nooit vir enige voordeel of geldelike gewin opgetree of 'n ander motief gehad tydens enige van die operasies of ander diens tydens my loopbaan in die Polisie en die Weermag nie.

9 (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim/e of misdryf/ misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke aard daarvan en die naam/name van enige ander persone betrokke :

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe :

a. Die ontvoering en dood van M Goniwe, F Calata, S Mkhonto en S Mhlawuli

b. Kwaadwillige saakbeskadiging (uitbrand van motor)

c. Besit van onwettige wapen

d. Regsverydeling (vernietiging van wapen)

e. Enige ander strafregtelike of siviele aanspreeklikheid wat uit die voorvalle hierin beskryf, mag voortvloei.

(ii) Datum/s

27 Junie 1985

(iii) Plek/ke

Port Elizabeth

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(iv) Aard en besonderhede

1.

Gedurende 1985 was ek 'n kaptein in die S.A. Polisie, gestasioneer by die Veiligheidstak, Port Elizabeth. Ek het onder die direkte bevel van Majoor Herman du Plessis gedien. Hy was in bevel van die eenheid wat gemoeid was met Swart Politieke Aangeleenthede. Ons werk was hoofsaaklik toegespits op die bedywighede van die ANC, UDF en ander bevrydingsorganisasies. Ek was in bevel van die lessenaar wat op die infiltrasie en bedrywighede van buitelandse opgeleide terroriste toegespits was.

2.

Gedurende 1984 en die eerste helfte van 1985 het die aanslag van die ANC/SAKP Alliansie om die regering van die dag met geweld omver te werp en die staatkundige bestel te vernietig, momentum gekry. Dit was hoofsaaklik a.g.v. die stigting van die United Democratic Front (UDF), wat verantwoordelik daarvoor was om die gemeenskap in die Oos-Kaap en omliggende plattelandse gebiede te verpolitiseer. In hierdie verband het die Cradock Residents Association (CRADORA) 'n baie prominente rol gespeel. Die beginfase van hierdie aanslag was aanvanklik beperk tot politieke opswepery van die massa en die hou van politieke vergaderings.

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

3.

Gedurende 1984 is daar onder die vaandel van die UDF begin met die skepping en uitbouing van alternatiewe strukture in die Oos-Kaap. Die strukture was veral gemik op die opvoedkundige en sosiale terreine. Die doelwit van hierdie alternatiewe strukture was om 'n algehele onregeerbaarheid van die massas te bevorder wat die instandhouding van die Regering en staatkundige bestel ingevaar sou stel en uiteidelik totaal onmoontlik moes maak. In hierdie klimaat sou die aanslag van die ANC/SAKP Alliansie om die Regering met geweld omver te werp en die staatkundige bestel te vernietig aansienlik makliker kon plaasvind. Die skepping van hierdie alternatiewe strukture het gedurende 1984 reeds daartoe gelei dat die streek in anargie gedompel is. Intimidasie en geweld, waarby ingesluit die dood van lede van die gemeenskap en polisie, sowel as die afbrand van amptenare en polisiebeamptes se woonhuise, was aan die orde van die dag. Ook beriggewers en selfs persone wat foutiewelik as beriggewers gebrandmerk is, is in hierdie tyd om die lewe gebring.

4.

Hiedie stand van sake het teen die einde van 1984 aansienlike aandag geniet tydens die Gesamentlike Bestuursentrum (GBS) vergaderings. Dit het duidelik geword dat die normale regsopsies soos inperking, beperking en aanhouding van politieke aktiviste nie die gewenste resultate sou gehad het nie. Die proses was veral aan bande gele deur die feit dat vrees onder die gemeenskap en selfs polisiebeamptes sodanig was dat niemand bereid was om na vore te tree om getuienis af te le nie. Getuies het vir hul lewens gevrees, wat verstaanbaar was aangesien talle burgerlikes, wat regtens of verkeerdelik aangesien is as "collaborators" deur middel van die halssnoermetode en ander wrede wyses vermoor is. Dit was op daardie stadium duidelik dat die sogenaamde G-plan, waarvan Matthews Goniwe die argitek was, besig was om vrugte te werp vir die ANC/SAKP Alliansie en dat die bedreiging wat dit ingehou het vir die Regering en die staatkundige bestel wesenlik en baie ernstig was. A.g.v. hierdie bedreiging het die Veiligheidstak in oorleg met die GBS hul werksaamhede aansienlik verskerp deur :

4.1 Alle organisasies wat verantwoordelik was vir die destabilisasie in die Oos-Kaap se doelwitte en optrede volledig te dokumenteer;

4.2 Alle persone en politieke aktiviste se bedrywighede volledig te monitor;

4.3 Inligting insake hulpverlening aan militer-opgeleide terroriste en die identifikasie van persone en fasiliteite hierby betrokke, op datum te hou;

4.4 Skakeling met ANC-lede in die buiteland, insluitende opdragte van die ANC en SACTU met spesifieke verwysing na die Oos-Kaap, intensief te monitor.

5.

Voortspruitend uit bovermelde databasis kon 'n goeie geheelbeeld gevorm word van wie verantwoordelik was vir die onrus en openbare geweld in die Oos-Kaap. Politieke aktiviste is hiermee geïdentifiseer asook geprioritiseer. Die oorweging was aanvanklik om hierdie geprioritiseerde aktiviste op wettige wyse aan bande te lê en te beperk tot die beste van die Veiligheidstak se vermoë. Dit het egter duidelik geword dat, om die redes hierbo genoem, dit teen-produktief sou wees en dat die mate van geweld slegs sou toeneem. Dit was dus gemeensaak in die Veiligheidsgemeenskap dat die situasie dringende en drastiese aksie vereis het. Veiligheidstaklede, wat goed besef het dat hulle, en slegs hulle, tussen anargie en ordelikheid gestaan het, moes magteloos toekyk hoe anargie en wanorde in die Oos-Kaap heers en toeneem.

6.

Op hierdie stadium is geweldige druk deur middel van die GBS en politieke leiers op die Veiligheidsmagte geplaas om stabiliteit in die streek te herstel en die situasie onder beheer te kry. In hierdie verband word verwys na uitsprake deur o.a. oud-President PW Botha en Genl Magnus Malan, asook ander politieke leiers dat ons "ons in 'n guerilla-oorlogsituasie bevind" en dat "vuur met vuur" beveg moet word; dat ons besig was om die "totale aanslag" in die gesig te staar, ens.

SAHA

7.

My werk het ingesluit veldwerk (fisiese insameling van inligting), sowel as die evaluering en vertolking van inligting wat vanoor die hele Veiligheidsafdeling Oostelike Provinsie en die res van die land ingesamel is. Ek was dus, soos die meeste ander senior lede, bewus van die aktiwiteite van die meeste prominente aktiviste in die Oos-Kaap. M Goniwe, F Calata en S Mkhonto was almal van die Cradock-omgewing en het prominente rolle vervul in die UDF en van die alternatiewe strukture. S Mhlawuli was van die Oudtshoorn-omgewing en het op 'n gereelde basis met Goniwe geskakel. Ons inligting het aangedui dat Mhlawuli onder leiding van Goniwe besig was om die oogmerke en rol van die UDF in die SWD te bevorder en uit te brei. Dit was duidelik dat Goniwe beplan het, of opdrag gekry het, om die alternatiewe strukture wat hy in Cradock geïmplimenteer het, uit te brei na ander streke in die platteland, waaronder die SWD. Daaglikse vergaderings is by Veiligheidstak, Port Elizabeth gehou waartydens terugvoering gegee is oor die situasie t.o.v. persoonlikhede en aktiwiteite. Moontlike optredes is daagliks op alle vlakke bespreek.

8.

Enkele weke voor 27 Junie 1985 het Lt Kol van Rensburg, tweede in bevel van die Veiligheidstak, Afdeling Oostelike Provinsie, my in sy kantoor meegedeel dat daar 'n drastiese plan met Matthews Goniwe en sy grootste trawante gemaak moes word, omdat hulle besig was om die situasie op die Oos-Kaapse platteland in totale anargie te omskep. Ek het aangeneem dat hy bedoel dat die aktiviste elimineer moes word, aangesien hy dit uitdruklik sou stel indien hy bedoel het dat hulle

aangehou moes word. Ek het dit met later met Maj du Plessis bespreek, met spesifieke verwysing na Goniwe, Calata en Mkhonto. Maj du Plessis het my op 'n stadium na Lt Kol van Rensburg se kantoor vergesel waar Kol van Rensburg dit benadruk het dat Kolonel Snyman, die bevelvoerder van Veiligheidstak, Afdeling Oostelike Provinsie, die eliminasie van die aktiviste moes goedkeur. Ek en Maj du Plessis is na Kol Snyman se kantoor waar ons die aangeleentheid kortliks bespreek het, aangesien Kol Snyman op hoogte was van die bedrywighede van al die betrokke aktiviste. Kol Snyman, wie ek nog altyd as 'n sagmoedige persoon beskou het, het gese dat ons moet doen wat in belang van die RSA is. Ons het dit as die amptelike magtiging van die operasie beskou. Ek en Maj du Plessis het daarop na die kantoor van Lt Kol van Rensburg teruggekeer en aan hom meegedeel dat Kol. Snyman die operasie goedgekeur het.

9.

Lt Kol van Rensburg het gevolglik in gesprek getree met Maj du Plessis en myself ten einde die beplanning te doen rondom die wyse waarop die operasie uitgevoer moes word. Lt Kol van Rensburg het opdrag gegee dat die operasie moes voorkom soos 'n roof of 'n vigilante aanval. Hy het waarskynlik daarop gemik dat daar 'n redelike hewige stryd tussen sekere faksies van die UDF en AZAPO was wat reeds tot bloedvergieting gelei het.

10.

Ek het gevolglik vir Lt Eric Taylor en Sers Gerhard Lotz, wat albei op die Swart Aangeleenthede tak gewerk het, afsonderlik opdrag gegee om my te help om die drie aktiviste vanaf Cradock se bedrywighede en bewegings intensief te monitor ten einde ons in staat te stel om 'n operasionele plan te finaliseer. Gedurende hierdie proses, waartydens Goniwe, Calata en Mkhonto baie aktief was, het die noue skakeling en samewerking tussen Goniwe en Mhlawuli pertinent na vore getree. Ek het hul bedrywighede gereeld met Maj du Plessis bespreek en dit is besluit dat Mhlawuli dieselfde prioriteit as teiken vir eliminasie sou he aangesien sy permanente verwydering waarskynlik die uitwerking sou he dat die situasie in die Oudtshoorn-omgewing sou stabiliseer. Die doel van hierdie intensiewe moniteringsproses was dan ook om 'n geleentheid te identifiseer waartydens hierdie aktiviste om die lewe gebring kon word in omstandighede waar die Veiligheidstak nie verdink sou word nie. Aangesien dit bekend was dat die aktiviste baie rondbeweeg het, was 'n ooglopende plan om hulle op 'n afgelee pad voor te keer en te ontvoer. Ek het Maj du Plessis meegedeel dat ek van Lt Taylor en Sers Lotz se hulp sou gebruik maak en hy het geen beswaar gehad nie.

11.

Inligting is gevolglik op 27 Junie 1985 ontvang dat die betrokke vier aktiviste in Port Elizabeth was en dat hulle die aand na Cradock sou terugkeer. Ek kan nie onthou wie die inligting aan my oorgedra het nie, maar dit kon enige van Lt Taylor, Sers Lotz of Maj du Plessis gewees het. Ek kan onthou dat verskeie bronne van lede van die tak gereeld oor die betrokke aktiviste gerapporteer het, maar ek herinner my dat die spesifieke inligting vanaf 'n telefoononderskepping bekom is. Ek het aan Lt

Taylor en Sers Lotz opdrag gegee om hulle gereed te hou en om my om 1700 by die Algoapark Polisiestasie te ontmoet en het voorts vir Sers Faku opdrag gegee om die aand op 'n spesifieke plek naby die New Brighton Polisiestasie te wag en in radioverbinding te bly. Ek het aan hom gese dat hy enige van Sers Moguduka of Shepherd Sakati met hom kan saambring. Hy het op daardie stadium nie geweet wat beplan word nie en ek het die opdrag gegee ingeval iets verkeerd loop en ons hulle hulp om een of ander rede nodig sou he. Ek kan nie onthou presies waar ons moes ontmoet nie aangesien ons verskeie ontmoetingsplekke in verskillende dele van die woonbuurte gehad het wat by normale dienstye gebruik is.

12.

Na ons ontmoeting by Algoapark het ek, Lt Taylor en Sers Lotz met twee motors in die rigting van die Olifantshoekpas gery. Ek het alleen gery. By 'n geskikte plek het ons stilgehou sodat ons verkeer wat vanaf Port Elizabeth aangekom het, kon waarneem. Teen ongeveer 23h00 het ons die verwagte voertuig, 'n beige kleurige Honda, met vier insittendes, waargeneem wat in die rigting van Grahamstad ry. Ons het hulle agtervolg tot waar daar duidelik geen ander verkeer was nie, waarop Lt Taylor en Sers Lotz hulle motor verbygesteek het en hulle van die pad afgetrek het. Ek het agter die aktiviste se motor gestop en nadat ons hulle geidentifiseer het, het ons hulle laat uitklim en hul hande vasgeboei. Ons het hulle meegedeel dat ons hulle wou ondervra. Sers Lotz het 'n stel vals nommerplate aan die aktiviste se motor geheg. Ek kan die doel daarvan nie meer onthou nie. Twee aktiviste het saam met my gery en een elk saam met Lt Taylor en Sers Lotz. Sers Lotz het die aktiviste se motor bestuur. Ons het teruggery na die omgewing van St George Strand waar ons van die hoofpad afgedraai het en 'n ent met 'n grondpad tussen die bosse naby die kus gery voordat ons stilgehou het. Ons het al vier aktiviste laat uitklim en Lt Taylor is deur my opdrag gegee om hulle op te pas.

13.

Ek en Sers Lotz het met die aktiviste se motor en my voertuig na 'n punt naby die Aldo Scribanti renbaan gery waar ons petrol oor die motor gegooi en dit aan die brand gesteek het. Ons is daarop terug na die punt waar Lt Taylor met die aktiviste gewag het en ek het een van die aktiviste, S Mkhonto, agter in my motor laat klim. Ek het alleen met hom weggery met die doel om hom met 'n mes om die lewe te bring. Ek het ook 'n rubberknuppel by my gehad waarmee ek hom bewusteloos wou slaan.Terwyl ek stadig deur 'n verlate area gery het op soek na 'n geskikte plek om hom om die lewe te bring, het hy my skielik van agter om die nek beetgekry. Ek moes stilhou en het hom oor my skouer met 'n ongelisensieerde 22 kaliber wapen wat ek uit die destydse Rhodesie (Zimbabwe) gebring het en wat onder my sitplek gele het, geskiet. Ek weet nie waar ek hom getref het nie. Ek het hom uit die motor getrek en weer een keer in die kop geskiet en ek het vasgestel dat hy dood is. Ek het hom daar gelos en na die ontmoetingsplek gery, waar ek vir Sers Faku, Sers Moguduka en Shepherd Sakati aangetref het. Ek het hulle vertel wat gebeur het en het hulle versoek om my te help. Ons het hulle motor, 'n minibus, na die New Brignton Polisiestasie geneem. Hulle het daarna saam met my gery na die plek waar die aktivis se lyk was en gehelp om petrol daaroor te gooi en aan die brand te steek. Voor dit het Sers Faku hom verskeie kere met 'n mes gesteek, hoewel hy reeds

dood was. Ek het die genoemde vuurwapen later opgesaag en in die see naby Port Elizabeth gegooi.

14.

Ons het daarna gery na die plek waar Lt Taylor en Sers Lotz met die ander aktiviste gewag het. Ek en Sersante Faku en Moguduka het daarop vir S Mhlawuli in my motor gelaai en na 'n punt sowat een kilometer van die plek gery waar Lt Taylor-hulle was, waar ons hom uitgelaai het. Sers Faku het hom met 'n rubberknuppel oor die kop geslaan en hy het bewusteloos neergeval. Die twee swart polisiemanne het hom daarop met 'n mes (of messe) gesteek en uiteindelik aan my gese dat hy dood is. Ons het daarna teruggekeer na die plek waar die ander gewag het.

15.

Sers Lotz en een of twee van die swart lede het daarna met een van die oorblywende aktiviste weggestap terwyl ek en Lt Taylor by die motors gewag het. Hy (Lotz) het kort daarna teruggekeer en aan my gerapporteer dat die swart lede die aktivis met messe doodgesteek het nadat hy hom bewusteloos geslaan het. Lt Taylor het die laaste aktivis weggeneem en na 'n paar minute teruggekeer en gerapporteer dat hy self die aktivis oor die kop geslaan het, maar dat hy deur die swart lede met messe gesteek is en dat hy dood is. Ek weet nie wie van die aktiviste is eerste om die lewe gebring nie.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

16.

Ek het opdrag gegee dat die boeie verwyder moes word en dat Lt Taylor en Sers Lotz moes wag totdat ek en die swart lede by die ander punt was voordat hulle die lyke van die aktiviste aan die brand steek. Ons was per radio in verbinding en het op 'n frekwensie gekommunikeer wat vir die Veiligheidstak gereserveer was. By die lyk van Mhlawuli het ek 'n kan petrol uit die bagasiebak van my motor gehaal terwyl die swart lede die boeie moes afhaal. Faku het later aan my gese dat hulle die een hand van die lyk moes afsny omdat hulle nie die boeie kon afkry nie. Ek het vir Lt Taylor per radio laat weet dat ons gereed was en ons het die lyke op die twee punte gelyktydig aan die brand gesteek. Ek het opdrag gegee dat Lt Taylor en Sers Lotz moes onttrek, waarna ek en die swart lede na New Brighton is om hul voertuig te gaan haal. Daar het ons die agterste sitplek van my motor gewas omdat daar enkele bloedspatsels was wat verwyder moes word.

17.

Ek is nie huis toe nie en het vroeg die oggend persoonlik op kantoor aan Maj du Plessis gerapporteer dat die operasie afgehandel is. Ek en Maj du Plessis het later persoonlik aan Kol Snyman gerapporteer. Ek kan nie onthou of ek dit ooit weer met Lt Kol van Rensburg bespreek het nie.

(b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim / versuime of misdryf/misdrywe :

Ja

(c) Indien wel, meld :

(I) Die naam/name van die slagoffer/s

M Goniwe, F Calata, S Mkhonto, S Mhlawuli

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s

Onderwysers/aktiviste sover bekend

(iii) Die name en adresse van die slagoffer/s se naasbestaandes

Onbekend aan my

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffer/s behulpsaam kan wees

Geen

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

10. (a) Meld politieke oogmerke wat bereik wou word :

1. Die doelstellings van die Veiligheidstak, as magsbasis van die vorige regering was die handhawing van binnelandse veiligheid deur die bekamping van terrorisme en die beskerming van die Staatsbestel en -strukture teen Kommunistiese ekspansionisme, soos geidentifiseer in die sogenaamde bevrydingsorganisasies (ANC/SAKP Alliansie, PAC ens) en hulle gewapende vleuels (Umkhonto we Sizwe, APLA ens) wat met geweld die regering van die dag omver wou werp en oorneem. Hierdie doelstellings, as sulks, was die politieke oogmerke van die Veiligheidstak.

Die oogmerke kan verder omskryf word soos volg :

1.1 Die beskerming en instandhouding van die Regering en die wettige instellings wat deur hom daargestel was;

1.2 Die beskerming van die integriteit van die vorige regering om sodoende te verseker dat die gemeenskap nie vertroue in die regerende party verloor nie, as gevolg van terreurdade en propaganda deur Kommunisties gesinde organisasies;

1.3 Suid-Afrika en sy Wersterse kapitalistiese gemeenskap te beskerm teen 'n gewelddadige oorname deur Kommunistiese gesinde bevrydingsbewegings wie se doelstellings dit was om die land onregeerbaar te maak.

1.4 Deur bovermelde oogmerke die bestaan van 'n Westerse demokrasie soos ek dit geken het, in stand te hou en te verseker.

Soos vermeld, was al vier persone prominente aktiviste wat direk of indirek 'n groot aandeel aan die anargie en openbare onrus gehad het wat voor hul dood in die streek geheers het. Hul eliminering was die enigste manier om die leidingsrol wat hulle in die aanslag gespeel het, uit te skakel.

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf / misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou :

Deur hulle te elimineer kon hulle nie met hul opruiende bedrywighede voortgaan nie. My seniors en ekself het oortuig gevoel dat daar 'n afname in geweld en doodslag sou wees. Let asseblief daarop dat slegs die geprioritiseerde teikens geelimineer is en nie 'n massa onbetrokke burgerlikes soos die geval sou wees as daar bv. 'n bom gestel was nie.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(c) Is u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins ?

GEENSINS.

(d) Indien wel, verduidelik die aard en omvang daarvan :

N.V.T.

11 (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoewe van, of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag ?

JA

(b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het :

Kol Snyman, Lt Kol Van Rensburg, Maj du Plessis
Huidige adresse onbekend

12. Indien vervolging gevolg het, meld :

(a) In welke hof...N.V.T

(b) Saaknommer...N.V.T.

(c) Op welke aanklag...N.V.T.

(d) Datum van volgende verskyning in hof (indien enige) ...N.V.T.

(e) Misdryf ten opsigte waarvan skuldig bevind en gevonnis is (indien van toepassing)...N.V.T.

(f) Datum van vonnis (indien van toepassing)...N.V.T.

(g) Vonnis opgele (indien van toepassing)...N.V.T.

(h) Gevangenisnommer (indien van toepassing)...N.V.T.

13. (a) Is siviele verrigtinge hangende of word dit beoog na aanleiding van die daad/dade, versuim/e of misdrywe ten opsigte waarvan amnestie verlang word ?

Onbekend

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(b) Indien wel, meld :

(i) Die identiteit en adresse van die partye en hulle regsadviseurs, indien enige :

Onbekend

(ii) Die saaknommer en die hof waarin die verrigtinge hangend is :

Onbekend

VERKLAARDER

Die verklaarder erken dat hy/~~sy~~ vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is behoorlik voor my beedig/~~bevestig~~ op hede die 6de dag van Mei 1997 te Pretoria.

KOMMISSARIS VAN EDE

SAHA
ARCHIVE FOR JUSTICE

AM5637/97

AANHANGSEL

97-05-09
RECEIVED

VORM 1

AANSOEK OM AMNESTIE INGEVOLGE ARTIKEL 18 VAN DIE WET OP DIE BEVORDERING VAN NASIONALE EENHEID EN VERSOENING , 1995 (WET NO. 34 VAN 1995)

46649

1. Van : Van Zyl

2. Volle voorname : Johan Martin

3. Adres : P/a Adv C. McAdam, Getuiebeskermingsprogram

4. Identiteitsnommer/Paspoortnommer : 5002075016080

5. Geboortedatum: 7 Februarie 1950

6. Geboorteplek : Otjiwarongo, Namibie

7. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/lid/ondersteuner is/was van enige politieke organisasie/instelling/liggaam of bevrydingsbeweging, meld naam daarvan :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Nasionale Party

(b) Meld hoedanigheid waarin u in die betrokke organisasie/instelling/ liggaam of bevrydingsbeweging gedien het, indien van toepassing en lidmaatskapnommer, indien enige :

Slegs ondersteuner

8. (a) Indien u 'n beampte/ampsdraer/werknemer is/was in diens van die Staat of enige voormalige staat of indien u 'n lid is/was van die veiligheidsmagte van die Staat of enige voormalige staat, meld die departement/afdeling/divisie :

S.A. POLISIE VEILIGHEIDSTAK
S.A. WEERMAG SPESIALE MAGTE

(b) Meld hoedanigheid en tydperk waarin u in diens van die Staat of voormalige staat was of in die veiligheidsmagte gedien het, indien van toepassing en magsnommer, indien enige :

1968 : Magsnommer 66317108 : Dienspligtige : Leergimnasium
1969 : Magsnommer 54276P : Student : Kirkwood en Polisiekollege

1970 : Konstabel : Spesiale Wageenheid
1971 : Konstabel : Graaff Reinet
Wapensmidkursus
Teen-insurgensiekursus
Grensdiens
1972 : Sersant : Oprukeenheid, Umtata
Grensdiens
1973 : Veiligheidstak Umtata
Grensdiens
1974 : Adjudant Offisier
Grensdiens
1975 : Grensdiens en verdere teen-insurgensie kursusse
1976 : Adj Off : Pietermaritzburg Veiligheidstak
1978 : Offisierskursus
1979 : Luitenant, Takbevelvoerder, Ladysmith
1980 : Oshakati : Operasie Koevoet , Gevegspanleier
1981 : Kaptein
1984 : Veiligheidstak Port Elizabeth
1986 : Bedank uit Polisie, sluit aan by S.A.W. Spesiale Magte
1991 : Bedank uit S.A.W. toe eenheid ontbind.

Kort persoonlike oorsig :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek is op 7 Februarie 1950 op Otjiwarongo in die destydse Suidwes-Afrika gebore.My pa was 'n bankamptenaar en het daarin geglo om 'n neutrale politieke beeld uit te dra. Hoewel ek geweet het dat my ouers die gewese Verenigde Party ondersteun het, was hulle nooit aktief in enige politiek betrokke nie en het ons selde politieke gesprekke in die huis gehoor. Ek was egter 'n ywerige leser van koerante en boeke met 'n politieke strekking en het 'n studie van die Wereldoorloe en die konflik in Korea en later Vietnam, gemaak. My ouers het dus nie 'n groot rol gespeel in die vorming van my eie politieke oortuigings nie.

Deur middel van boeke en koerante het ek my eie menings begin vorm en dit was veral na afloop van die Rivonia verhoor en met verwysing na sabotasie-aanslae en die berugte Johannesburgse stasiebom in die vroee sestigs dat ek 'n afkeur in Kommunisme en terrorisme gekry het en geglo het dat dit ten alle koste beveg moes word. Ek het geglo dat Afrika-leiers deur die Kommuniste om die bos gelei word en dat dit tot my land se ondergang sou lei indien 'n Kommunisties-gesinde meerderheidsregering hier aan die bewind sou kom. Ek het met verloop van tyd 'n sterk weersin in terrorisme opgebou en het gevolglik my Nasionale Diensplig met ywer aangepak.

Gedurende my diensplig jaar is my ma na 'n jarelange siekbed oorlede op 'n jong ouderdom en het ek, om nie 'n finansiele las op my pa se skouers te wees nie, by die Polisie aangesluit. Vele lesings en toesprake deur politici tydens parades en in koerantonderhoude het my motivering ten opsigte van die bevegting van Kommunisme en terrorisme versterk. Ek het 'n studie van die bestryding van terrorisme in lande soos Malaya, Kenia, Angola, Mosambiek en die destydse

Rhodesie gemaak en vrywilliglik soveel as moontlik grensdiens gedoen omdat ek dit as my plig geag het. Lesings tydens kursusse het die gevare van Kommunistiese oorheersing beklemtoon en my verder gemotiveer om die staatkundige bestel ten alle koste te beskerm an wet en orde te help handhaaf. Die ernstigste insident waarmee ek gemoeid was tydens my grensdiens was 'n operasie naby Victoria Valle waar ek een van die lede was wat eerste op die toneel afgekom het waar vier van my kollegas elk met 'n skoot deur die kop deur guerillas doodgeskiet is nadat hulle deur die guerillas aangehou is (8 Maart 1974). Ek het die opvolgoperasie gelei, maar die guerillas het reeds oor die Zambesi rivier na Zambia ontsnap met 'n vyfde kollega as gevangene, van wie daar nooit weer gehoor is nie.

Gedurende die jare wat ek op permanente diens op Operasie Koevoet was, was ek noodwendig in 'n groot aantal skietgevegte met SWAPO guerillas betrokke, waartydens honderde guerillas gedood is en ek ook etlike van my vriende en kollegas in gevegte verloor het. By vier geleenthede het ek anti-tenkmynontploffings op my voertuig oorleef en enkele ander noue ontkomings gehad. Ek het egter deurentheid gevoel dat ek my lewe vir 'n regverdige saak op die spel plaas en het my ondergeskiktes na die beste van my vermoe gelei. Die oorwegende meerderheid van my span was swart en van Angola afkomstig waar hulle eerstehandse kennis opgedoen het van die lewe onder 'n Marxistiese regering en hul gemotiveerde optrede was vir my bevestiging van my filosofie en politieke oortuiging.

My verplasing na Port Elizabeth het ek hoofsaaklik uitgevoer om vir my familie 'n meer normale lewe te verskaf as wat die operasionele gebied hulle gebied het. Ek het vroeg in 1985 (Februarie tot April) na Owamboland teruggekeer om te help om 'n besonder hewige reenseisoen-infiltrasie deur SWAPO te help stuit.

ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek het nooit vir enige voordeel of geldelike gewin opgetree of 'n ander motief gehad tydens enige van die operasies of ander diens tydens my loopbaan in die Polisie en die Weermag nie.

9. (a) Verskaf voldoende besonderhede van die daad/dade, versuim / versuime of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan ten opsigte waarvan amnestie verlang word, insluitende datum/s, plek/ke en aard daarvan en die naam /name van enige ander persone betrokke :

(i) Daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe

Moord
Sowel as enige ander strafregtelike of siviele aanspreeklikheid wat uit die voorval mag voortspruit

(ii) Datum/s

Laaste helfte van 1980

(iii) Plek/ke

Jozinidam, KwaZulu Natal

(iv) Aard en besonderhede

Gedurende 1980 was ek 'n luitenant in die S.A. Polisie en gestasioneer by die Veiligheidstak, Ladysmith, waar ek die takbevelvoerder was. As gevolg van die feit dat ek verskeie beriggewers hanteer het wat in Swaziland woonagtig was, het ek op 'n redelik gereelde basis na Swaziland gereis, sowel as na die Witwatersrand omgewing, aangesien baie van die inligting op die Johannesburg gebied van toepassing was en ek ook soms van die area gebruik gemaak het om my beriggewers te spreek. Die aard van die inligting wat my beriggewers ingesamel het, het hoofsaaklik gehandel oor die bedrywighede van die ANC en PAC in die buiteland, met die klem op gewapende terroriste wat die RSA moes insypel om dade van terreur hier te pleeg. Ek het soms met Kolonel Schalk Visser van die Soweto Veiligheidstak geskakel en altyd baie goeie samewerking gekry. Ek het hom in 1971 in die Caprivi omgewing ontmoet en het as polisie-offisier en mens vir hom groot agting gehad.

2.

Gedurende die laaste helfte van 1980 (ek kan nie die maand of datum onthou nie) het ek 'n telefoniese oproep van Kol Visser gehad waartydens hy gevra het of hy my baie dringend persoonlik oor 'n netelige saak kon spreek. Ek het dieselfde dag na Johannesburg vertrek waar ek Kol Visser by sy huis in die Melville omgewing aangetref het. Hy het aan my verduidelik dat 'n opgeleide lid van MK, wat vroeër gearresteer is, maar op daardie stadium as 'n beriggewer vir die Soweto tak gewerk het, weer "gedraai" het en besig was om 'n dubbele rol te speel. Hy het dit beklemtoon dat dit waarskynlik die persoon se hanteerder en ander lede van die tak

en Hoofkantoor se lewens in gevaar gestel het en dat hy my hulp nodig gehad het om van die persoon ontslae te raak. Hy wou nie van die lede op sy tak gebruik gemaak het nie aangesien hy totale geheimhouding om die gewese terroris se verdwyning wou verseker. Hy het my meegedeel dat Veiligheidshoofkantoor te Pretoria die opdrag gegee het dat die beriggewer elimineer moes word. Hy het genoem dat die beriggewer tydens sy MK opleiding die naam "Scorpion" aangeneem het en dat hy 'n gedugte terroris was. Ek kon sien dat hy ernstig was en aangesien ek hom gerespekteer het as 'n persoon van integriteit, vir geen oomblik sy woord in twyfel getrek nie. Ons het dadelik begin om die beplanning om die operasie te doen aangesien ek die erns van die situasie besef het. Ek het voorgestel dat ons van Zoeloeland gebruik maak aangesien ek die Transvaalse platteland glad nie geken het nie, maar wel die omgewing naby die Natal / Mosambiek grens, aangesien ek vroeër daar gehelp het om 'n kursus in teen-insurgensie en hinderlae aan polisiemanne aan te bied. Kol Visser het benadruk dat Hoofkantoor aangedring het dat die beriggewer totaal moes verdwyn, sodat daar geen teken van hom gevind sou word nie. Ons het besluit om van springstof gebruik te maak om van die lyk ontslae te raak. Ek het die springstof-inspekteur op Pietermaritzburg, Sers Donald Gold, gebel en nadat ek hom meegedeel het dat daar 'n dringende taak was om af te handel, hom gevra om 'n hoeveelheid springstof en ontstekers met hom saam te bring en my op 'n sekere tyd te Pongola te ontmoet. My eie kennis van springstof was beperk en ek het nog geen kursus in die hantering daarvan deurloop nie. Gold het ingestem.

3.

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

Ek en Kol Visser het daarop met my voertuig na 'n plattelandse dorp naby Johannesburg gery om die beriggewer te gaan oplaai. Ek kan vandag glad nie onthou watter dorp dit was nie en ek skryf dit daaraan toe dat ek die platteland op daardie stadium baie swak geken het. Kol Visser het die oplaai van die persoon behartig en ek kan nie onthou of ons hom by 'n woonhuis of kantoor in die dorp opgelaai het nie. "Scorpion" het sonder teestribbeling saam met Kol Visser in my voertuig geklim en ons het in die rigting van Natal gery. Hy was nie geboei nie en het skynbaar gemaklik met Kol Visser gesels. Ek kan onthou dat dit laatmiddag was toe ons hom opgelaai het. Ek kan nie onthou onder watter voorwendsel hy saam met ons moes ry nie. Ek het bestuur en het nie veel aan die gesprek deelgeneem nie.

4.

Ons het vroeg die volgende oggend op Pongola aangekom en Donald Gold het by ons aangesluit. Ek het hom meegedeel wat die doel van die operasie was en hy het ingestem om behulpsaam te wees. Ek kan nie onthou op watter stadium ons die eerste keer met Adj Off Gert Schoon van Jozini kontak gemaak het nie en of ons tot op Jozini gery het voor ons met hom geskakel het nie. Ons het wel later tot op Jozini gery. Ek en Kol Visser het hom ingelig t.o.v. die operasie en gevra of hy weet van 'n plek wat verlate genoeg was vir die taak. Hy het my beduie na 'n ou plaashuis naby die Jozinidam en voorgestel dat Adj Off Des Carr ons moontlik sou kon help en ons sou vergesel. Adj Off Carr het toe later by my, Don Gold en "Scorpion" by die ou plaashuis aangesluit. Kol Visser het by Adj Off Schoon agtergebly.

5.

By die ou plaashuis het "Scorpion" onder 'n boom buite die huis gaan le aangesien hy blykbaar moeg was van die vorige nag se reis. Toe hy vas aan die slaap was het Adj Off Carr aangebied om "Scorpion" om die lewe te bring deur hom te skiet. Hy het 'n Walther handmasjienkarabyn (HMK), wat deur Don Gold aan my oorhandig is, by my geneem en naby "Scorpion" plaasgeneem waar hy aan die slaap was. Hy het die wapen op "Scorpion" gerig en een skoot geskiet, waarop "Scorpion" opgespring en op my afgestorm het. Ek kan nie met sekerheid onthou of hy getref was deur Adj Off Carr se skoot nie. Ek het instinktief met my pistool op hom gevuur en hom in die kop getref. Hy was op slag dood. Ek, Gold en Adj Off Carr het die lyk opgetel en dit in 'n seil agter in Carr se voertuig geplaas. Ons het na 'n punt langs die Jozinidam gery waar Adj Off Schoon en Kol Visser met 'n boot gewag het.

6.

Ons het die lyk per boot na 'n eiland in die dam geneem, waar ek en Gold hom uitgetel en naby die middel van die eiland tussen 'n klomp bosse neergesit het. Gold het springstof op sy liggaam geplaas en die lading onder beheer gedetoneer. Die lyk was nie heeltemaal vernietig nie en hy het weer 'n lading op die oorblywende gedeeltes van die lyk geplaas en dit weer gedetoneer. Nadat Gold tevrede was is ons per boot terug na die damwal waar ons voertuie was. Ek het Kol Visser teruggeneem na Johannesburg en die ander lede het sover ek weet, na hul standplase teuggekeer. Ek en Kol Visser, of die ander lede, het nooit weer met mekaar oor die voorval gepraat nie.

ARCHIVE FOR JUSTICE

(b) Meld indien enige persoon beseer is, gedood is of enige skade aan eiendom gely het as gevolg van sodanige daad/dade, versuim'e of misdryf/misdrywe :

Ja, een persoon gedood

(c) Indien wel, meld :

(i) Die naam/name van die slagoffer/s

Slegs bekend as "Scorpion"

(ii) Die beroep/e en adres/se van die slagoffer/s

Onbekend

(iii) Die name en adresse van die slagoffers se naasbestaandes

Onbekend

(iv) Enige ander inligting wat met die identifisering en opsporing van die slagoffers behulpsaam kan wees

Geen

10. (a) Meld politieke oogmerke wat bereik wou word :

Die doelstelling van die Veiligheidstak, as magsbasis van die vorige regering, was die handhawing van binnelandse veiligheid deur die bekamping van terrorisme en die beskerming van die Staatsbestel en -strukture teen Kommunistiese ekspansionisme, soos geidentifiseer in die sogenaamde bevrydingsoganisasies (ANC , PAC ens.) en hul gewapende vleuels (Umkhonto we Sizwe, APLA ens.) wat met geweld die regering van die dag wou werp en oorneem.

1.1 Hierdie doelstellings, as sulks, was die politieke oogmerke van die Veiligheidstak.

1.2 Die oogmerke kan verder omskryf word soos volg :

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

1.2.1 Die beskerming en instandhouding van die Regering en die wettige instellings wat deur hom daargestel was;

1.2.2 Die beskerming van die integriteit van die vorige regering om sodoende te verseker dat die gemeenskap nie vertroue in die regerende party verloor nie, as gevolg van terreurdade en propaganda deur Kommunisties-georienteerde organisasies;

1.2.3 Suid-Afrika en sy Westerse kapitalistiese gemeenskap te beskermteen 'n gewelddadige oorname deur Kommunisties georienteerde bevrydingsbewegings wie se doelstellings dit was om die land onregeerbaar te maak.

1.3 Deur bovermelde oogmerke die bestaan van 'n normale Westerse demokrasie soos ek dit geken het, in stand te hou en te verseker.

1.4 In hierdie spesifieke geval moes die aktiwiteite van 'n militer - opgeleide terroris wat 'n dubbel-agent geword het, geneutraliseer word sonder om die aandag van die bevrydings organisasie waarvoor hy gewerk het (ANC) te trek. Dit kon op geen ander manier gedoen word as om hom te elimineer nie.

(b) U motivering waarom u sodanige daad/dade, versuim/e of misdryf / misdrywe as daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe wat met 'n politieke oogmerk in verband staan, beskou :

Die teiken was 'n opgeleide terroris wat die land ingesypel het met die opdragte om dade van terreur te pleeg of die voorbereiding daarvoor en vir 'n "peoples war" te doen. Sy eliminasie sou voorkom dat hy kon voortgaan met dade van terreur en ongelukkig kon dit op geen ander manier gedoen word as om hom te dood nie.

(c) Was u op enige wyse bevoordeel, finansieel of andersins ?

NEE

(d) Indien wel,verduidelik die aard en omvang daarvan :

N.V.T.

11. (a) Is die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe verrig in die uitvoering van 'n bevel van, of ten behoewe van, of met die goedkeuring van die betrokke organisasie, instelling, liggaam, bevrydingsbeweging, staatsdepartement of veiligheidsmag ?

JA

SAHA ARCHIVE FOR JUSTICE

(b) Indien wel, meld besonderhede met betrekking tot sodanige bevel of goedkeuring en die datum daarvan en, indien bekend, die naam en adres van die persoon/persone wat sodanige bevel gegee of goedkeuring verleen het :

Kol Visser, Brig Goosen

12. Indien vervolging gevolg het, meld :

(a) In welke hof...N.V.T

(b) Saaknommer...N.V.T.

(c) Op welke aanklag...N.V.T.

(d) Datum van volgende verskyning in hof...N.V.T.

(e) Misdryf ten opsigte waarvan skuldig bevind en gevonnis is...N.V.T.

(f) Datum van vonnis...N.V.T.

(g) Vonnis opgele...N.V.T.

(h) Gevangenisnommer...N.V.T.

13. (a) Is siviele verrigtinge hangende of word dit beoog na aanleiding van die daad/dade, versuim/e of misdryf/misdrywe ten opsigte waarvan amnestie verlang word ?

Nie aan my bekend nie

(b) Indien wel, meld :

(i) Die identiteit en adresse van die partye en hulle regsadviseurs, indien enige :

N.V.T.

(ii) Die saaknommer en die hof waarin die verrigting hangend is :

N.V.T.

VERKLAARDER

Die verklaarder erken dat hy/~~sy~~ vertroud is met die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is behoorlik deur my beedig/~~bevestig~~ op hede die 6de dag van Mei 1997 te Pretoria.

Kapt Beetter

KOMMISSARIS VAN EDE